

Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine

Uvod

Na dan 24. prosinca 2020. godine, Europska unija („EU“) i Ujedinjeno Kraljevstvo („UK“) su okončali svoje 9-mjesečno pregovaranje dogovorom o sveobuhvatnoj budućoj suradnji. Osnova za buduću suradnju su sljedeći sporazumi:

- ▶ Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine („Sporazum o trgovini i suradnji“),
- ▶ Sporazum o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka i
- ▶ Sporazum o suradnji u području sigurne i miroljubive uporabe nuklearne energije.

Sporazum o trgovini i suradnji uspostavlja novo ekonomsko i socijalno partnerstvo između EU i UK. Međutim, čak i s važećim Sporazumom, velike promjene su se odvile u odnosu između država članica Europske unije i UK-a jer je UK službeno napustilo jedinstveno tržište i carinsku uniju te je postalo odvojeno tržište sa zasebnim pravnim i regulatornim pravilima.

Nakon 1. siječnja 2021. godine, Sporazum o trgovini i suradnji se privremeno primjenjuje zbog nemogućnosti provođenja nužnih postupaka unutar EU u tako kratkom vremenskom razdoblju. Stoga, Europski Parlament će morati odlučiti o davanju suglasnosti na dotični Sporazum prije isteka njegove privremene primjene 28. veljače 2021. godine. Odluka se očekuje u prvom tromjesečju 2021. godine.

U nastavku Vam donosimo pregled Sporazuma i koristi koje proizlaze iz njegova sklapanja.

Sporazum o trgovini i suradnji

Sporazum o trgovini i suradnji nije spriječio stupanje na snagu svih učinaka Brexita na dan 1. siječnja 2021. godine, ali je uspostavio određena pravila koja pružaju sigurnost u pogledu trgovine. Najveći napredak ostvaren je u pogledu tarifa. U nastavku vam donosimo ključne točke Sporazuma.

1. Tarife

Kao što je gore navedeno, najveći napredak ostvaren je u pogledu tarifa. Sporazum o trgovini i suradnji uspostavlja bescarinski i beskvotni pristup za proizvode kojima se trguje između UK-a i EU. Međutim, to je praćeno brojnim novim carinskim postupcima i formalnostima, uključujući i nova „pravila o podrijetlu“ koja se trebaju poštivati za ostvarenje bescarinskog i beskvotnog tretmana.

Stoga, samo dvije vrste proizvoda su oslobođena od uvoznih carina u transakcijama između EU i UK-a:

- ▶ Proizvodi koji su bezuvjetno oslobođeni uvoznih carina i
- ▶ Proizvodi koji potječu ili iz EU ili iz UK u skladu s gore navedenim carinskim pravilima o podrijetlu.

Proizvodi koji potječu ili iz EU ili iz UK moraju udovoljavati općim pravilima o podrijetlu i posebnim pravilima o podrijetlu za taj proizvod koja su temeljena na tarifnoj klasifikaciji proizvoda kako bi bili svrstani u proizvode koji su oslobođeni od uvoznih carina.

Uzimajući ovo u obzir, poduzetnici koji posluju u EU i UK bi trebali odmah početi provoditi radnje potrebne za pripremu u odnosu na novi sustav tarifa uspostavljen Sporazumom.

Temeljita procjena bi se trebala provesti kako bi se precizirala tarifna klasifikacija proizvoda u svrhu određivanja njegovog statusa pod novim tarifnim pravilima.

Nadalje, općenita pravila o podrijetlu te posebice, posebna pravila o podrijetlu proizvoda koja su temeljena na njegovoj klasifikaciji bi se trebala temeljito analizirati kako bi se utvrdilo je li proizvod u pitanju podložan uvoznim carinama.

Ako se procijeni da je proizvod oslobođen uvoznih carina na temelju gore navedenih pravila, trebalo bi pripremiti prateću dokumentaciju, a pogotovo:

- ▶ izjava izvoznika o podrijetlu proizvoda u EU ili UK i
- ▶ uvoznikovo znanje o tome da proizvod potječe iz EU ili UK.

Međutim, ljubazno napominjemo da su gore opisani koraci podložni promjeni ovisno o izdavanju novih uputa na navedenu temu.

2. Prijevoz i mobilnost

U odnosu na cestovni prijevoz, Sporazum o trgovini i suradnji jamči neograničeni pristup za prijevoznike tereta između EU i UK-a te puna prava tranzita preko njihovih teritorija. Nadalje, UK prijevoznici tereta ne trebaju dozvole Europske konferencije ministara prijevoza (ECMT).

U pogledu zrakoplovstva, UK zračni prijevoznici više ne sudjeluju u potpuno liberaliziranom zrakoplovnom tržištu EU. Ipak, neograničeni promet od točke do točke između zračnih luka EU i UK-a odobren je Sporazumom o trgovini i suradnji, a dogovorena je i suradnja na području zrakoplovne sigurnosti, zaštite i upravljanja zračnim prometom te posebice priznavanje valjanosti međusobnih sigurnosnih certifikata i licenci.

Od 1. siječnja 2021. godine, državljani UK ne uživaju slobodu kretanja ljudi unutar EU. UK posjetitelji trebaju imati važeću putovnicu te vize za boravke duže od 90 dana u periodu od 180 dana. Dodatne kontrole na granici se vrše te EU putovnice za ljubimce više nisu važeće. Međutim, nediskriminacijska klauzula je uvrštena u Sporazum koja osigurava jednak tretman EU državljana vezano za kratkoročne vize.

3. Usluge i nabava

S obzirom na pružanje usluga, učinak Brexita će odmah biti vidljiv. UK i pružatelji usluga iz UK-a više ne uživaju slobodu pružanja usluga te kao rezultat, nemaju više koristi od „zemlja podrijetla“ pristupa ili „passporting“ koncepta (npr. za financijske usluge) koji omogućuju izravan pristup cijelom jedinstvenom tržištu EU. Također, više nema automatskog priznavanja profesionalnih kvalifikacija.

Određene odredbe o uslugama su uključene u Sporazum o trgovini i suradnji. Pružatelji usluga ili ulagatelji iz EU su jednako tretirani u UK-u kao gospodarski subjekti iz UK-a i obrnuto.

Sporazum odobrava olakšice za kratkoročna poslovna putovanja i privremena upućivanja visokokvalificiranih zaposlenika.

Povrh toga, UK i EU su se dogovorili da će i dalje omogućavati pristup svojim poduzetnicima za sudjelovanje u nadmetanju za ugovore o javnoj nabavi.

4. EU programi

UK više nema koristi od EU programa financiranja. Međutim, UK će nastaviti sudjelovati u određenim EU programima koji su otvoreni za sudjelovanje trećih strana:

- ▶ Obzor 2020.,
- ▶ Program za istraživanja i osposobljavanje Euratom,
- ▶ ITER,
- ▶ Copernicus i
- ▶ Pristup EU uslugama satelitskog nadzora i praćenja (SNP)

EY | Assurance | Tax | Strategy and Transactions | Consulting

O EY-u

EY je vodeća svjetska tvrtka u uslugama revizije, poreza, strateških i transakcijskih usluga i poslovnog savjetovanja. Kvaliteta usluge koju pružamo pomaže vam izgraditi povjerenje u tržišta kapitala i ekonomije širom svijeta. Mi razvijamo izuzetne lidere koji ispunjavaju zahtjeve svih interesnih skupina. Na taj način ostvarujemo ključnu ulogu u izgradnji boljeg poslovnog okruženja za naše zaposlenike, klijente i zajednicu.

EY se odnosi na globalnu organizaciju te se može odnositi na jednu ili više tvrtki članica Ernst & Young Global Limited, od kojih je svaka zasebna pravna osoba. Ernst & Young Global Limited je tvrtka u Ujedinjenom Kraljevstvu ograničena garancijom, ne pruža usluge klijentima. Za više informacija molimo posjetite ey.com.

© 2021. Ernst & Young Savjetovanje d.o.o. Sva prava pridržana.

Ovaj sadržaj je pripremljen isključivo u opće informativne svrhe i nije namijenjeno da služi kao računovodstveni, porezni ili drugi profesionalni savjet. Molimo da se za specifične savjete obratite svom savjetniku.

Ernst & Young Savjetovanje d.o.o., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, Croatia Tel: + 385 1 5800 800 I Fax: +385 1 5800 888
ey.com/hr_hr